

Театральна культура України(Театр корифеїв)

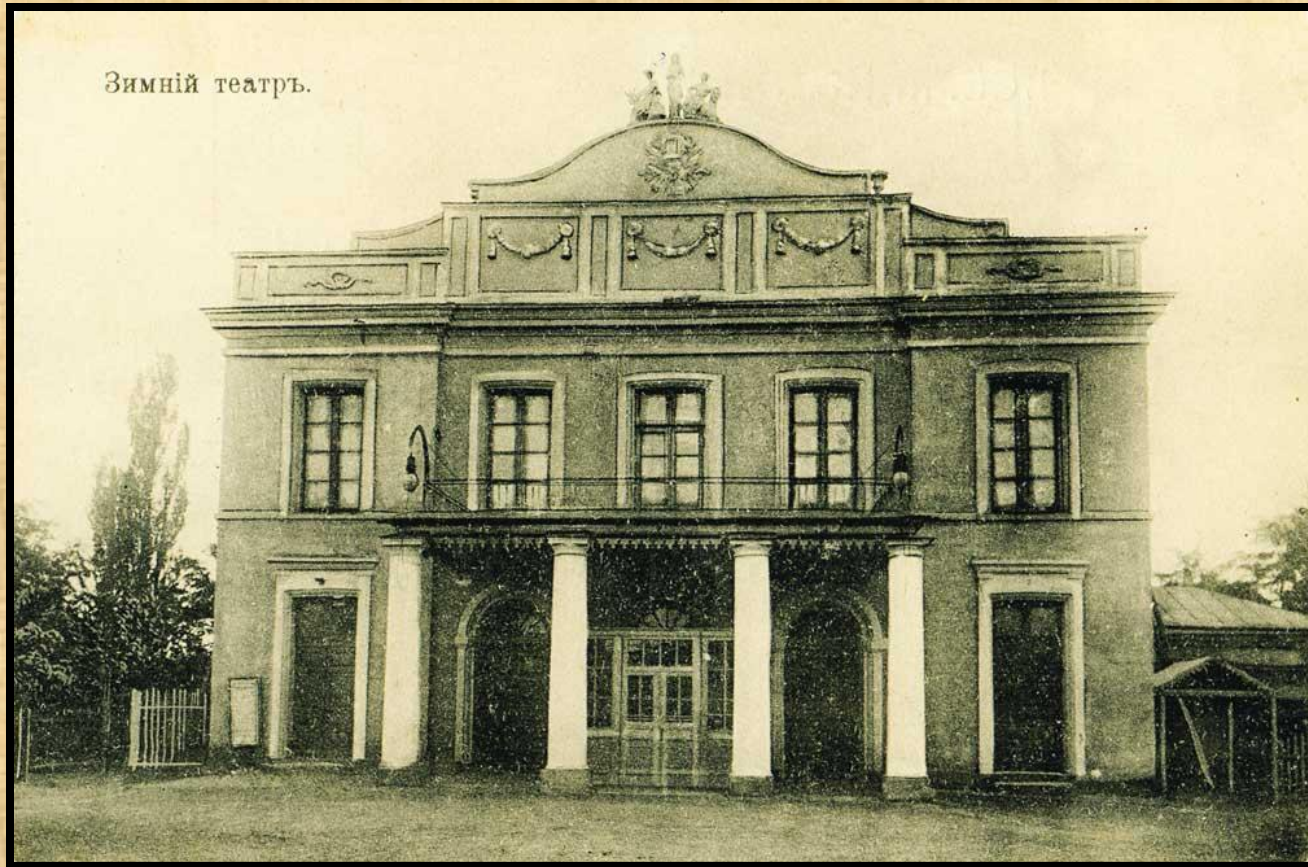
**Підготували:
учениця 10 класу Єжова Єлизавета
учень 10 класу Козеренко Данил**

Театр - це вид мистецтва, що являє собою художнє відображення реальності за допомогою драматичної дії. У театрі актори, перетворюючись на героїв дії, відтворюють перед глядачами штучну реальність, показують розвиток ситуації.

Новітня історія українського театру починається з інноваційних пошуків, які гідно й послідовно поєднувались із традиціями, закладеними корифеями українського театрального мистецтва.

Єлисаветградський театр

Театр корифеїв

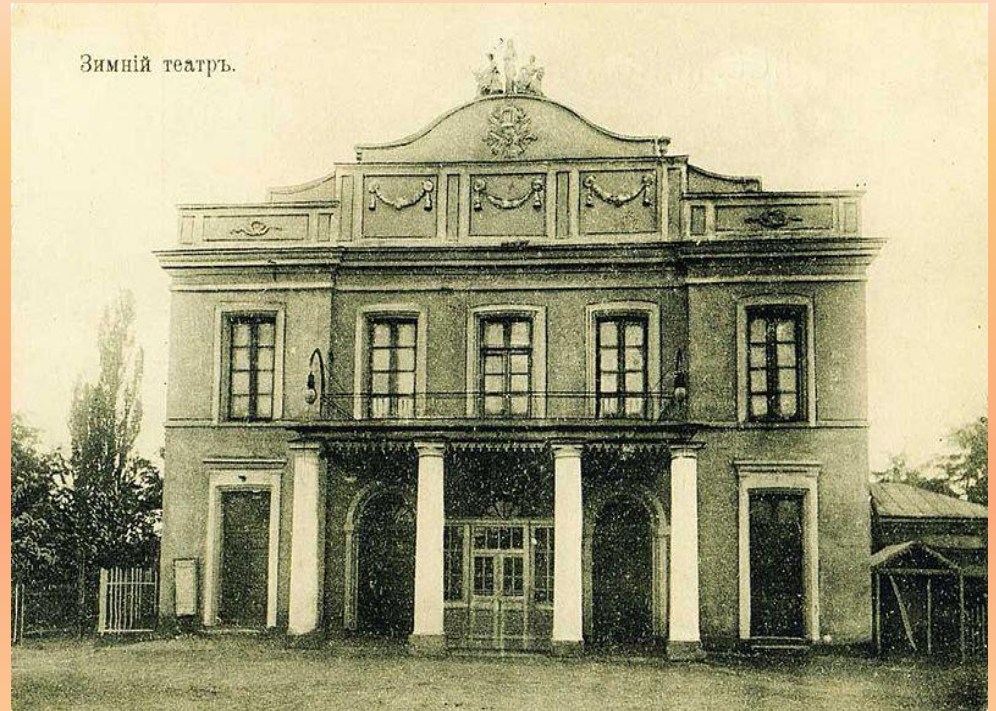
Перший професійний український театр.

Дата: 1882 рік

Місце: Єлисаветград

Засновник: Марко Кропивницький, Микола Садовський

Стиль театру, поєднував: драматичне й комедійне дійство з музичними, вокальними сценами, включаючи хорові й танцювальні ансамблі, вражав суто народною свіжістю й неподібністю до жодного існуючого театру.

Марко Кропивницький

(1840-1910)

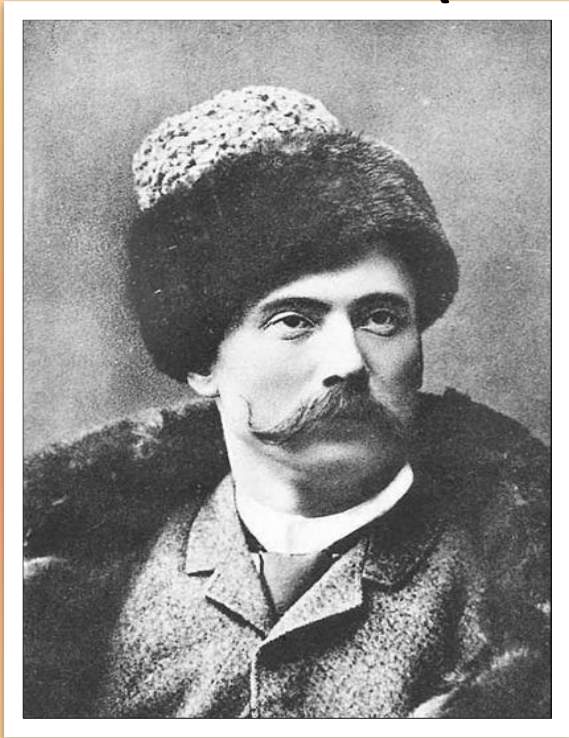
українськи
й

письменни
к,

драматург,
театральн
ий актор.

Микола Садовський (1856-1933)

Актор, режисер і
громадський діяч.
Корифей українського
побутового театру.

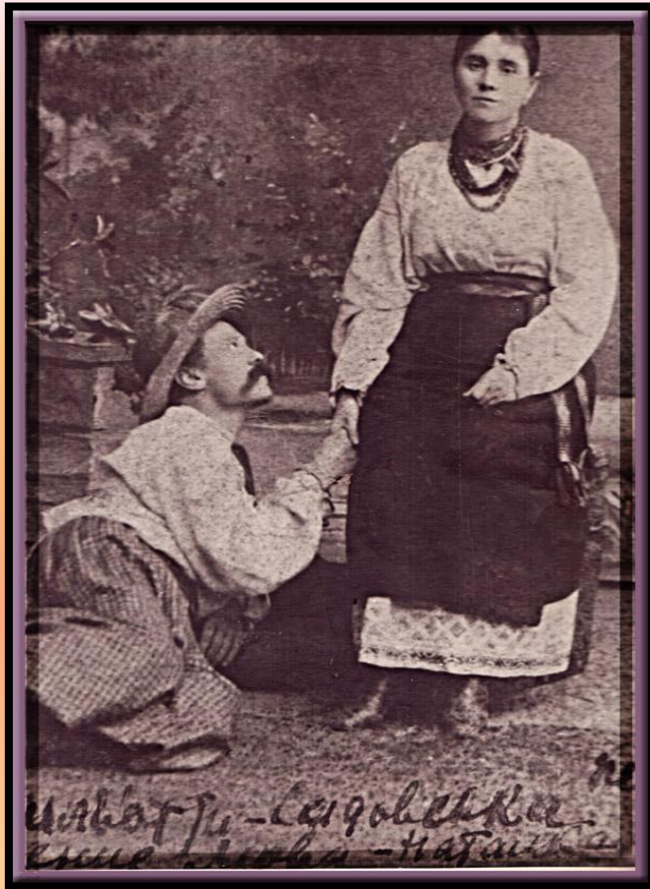
Брат І. Карпенка-
Карого,
П. Саксаганського й
М. Садовської-
Барілотті.

Актори театру

Діяльність театру пов'язана з іменами братів Тобілевичів, їх сестрою Марією, а також М.Старицьким, М.Кропивницьким, М.Заньковецькою, Л.Ліницькою, Г.Затиркевич - Карпинською та іншими видатними акторами.

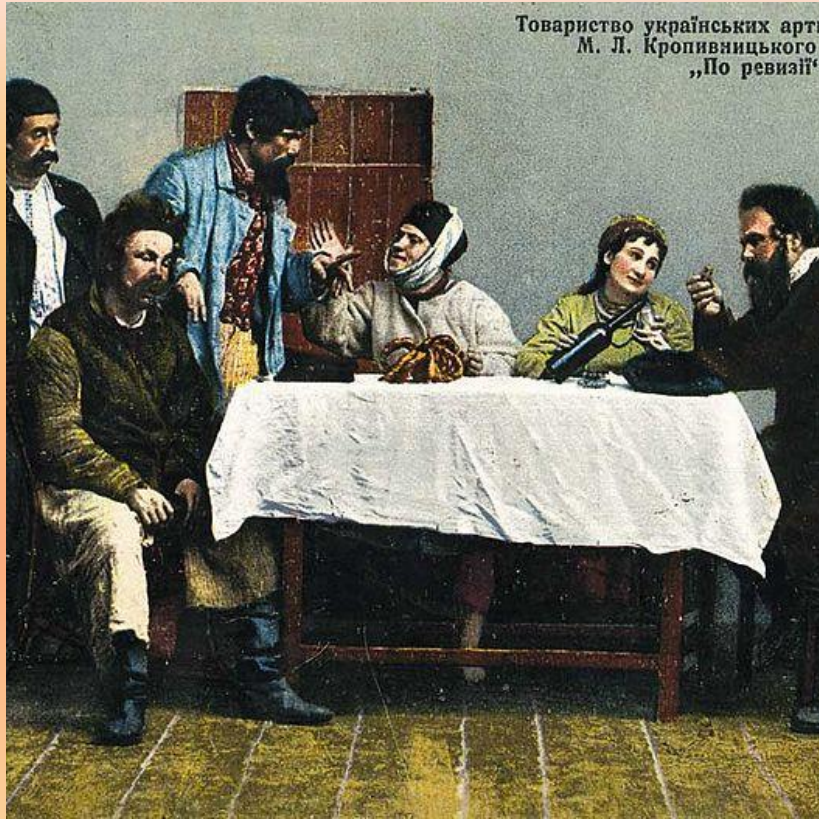

Репертуар театру

- І.Котляревського:
«Наталка
Полтавка»,
«Москаль –
чарівник»
- Г.Квітки - Основ'яненка:
«Шельменко –
денщик»
«Сватання на
Гончарівці»
- Т.Шевченка:
«Назар Стодоля»,
«Наймичка»

У 1886 – 1887 роках театр поїхав на гастролі у Петербург. Це був небувалий тріумф. Зал - завжди переповнений. Трупою зацікавився цар Олександр III. Для нього в залі “Демут” поставили “Назара Стодолю” та “Як ковбаса та чарка, то минеться сварка”.

Визнання ТЕАТРУ

Театр корифеїв мав величезний успіх не лише в Україні та Росії, але й у Молдові, Польщі, на Закавказзі. Величезна популярність митців, творчість яких була уособленням народного естетичного ідеалу, ніби провокувала царських чиновників постійно їм перешкоджати: виступи колективу в межах Київського генерал - губернаторства були заборонені.

Константин Станіславський : “ Такі українські актори, як Кропивницький, Заньковецька, Саксаганський, Садовський – блискуча плеяда майстрів української сцени, увійшли золотими літерами на скрижалі історії світового мистецтва...”

1911 рік

Серед молодого покоління театральних діячів-реформаторів особливе місце посідав Лесь Степанович Курбас (1887—1937), який увійшов в історію як театральний реформатор, режисер, актор, драматург, педагог, народний артист України. Напередодні Першої світової війни (1911—1914) працював у «Гуцульському театрі» Г. Хоткевича та у Руському народному театрі товариства «Руська Бесіда», з 1916 р. був актором першого стаціонарного українського театру в Києві.

**(1887 —
1937)**

Проте мрією Курбаса було вийти за межі етнографічно-побутового театру і створити новий за формою і змістом український театр, не відкидаючи кращі традиції театру корифеїв.

Завдяки його зусиллям у 1917 р. був створений стаціонарний молодий театр у Києві, вибудований на принципі театральності у поєднанні з громадськістю та високою інтелектуальністю.

Молодий театр імені Леся

Вершиною творчого доробку Леся Курбаса було створення у 1922 р. мистецького об'єднання «Березіль» на базі театру «Березіль». Це була кузня кваліфікованих мистецьких кадрів в Україні, через яку пройшло багато талановитих акторів і режисерів, які згодом очолили різні театри України.

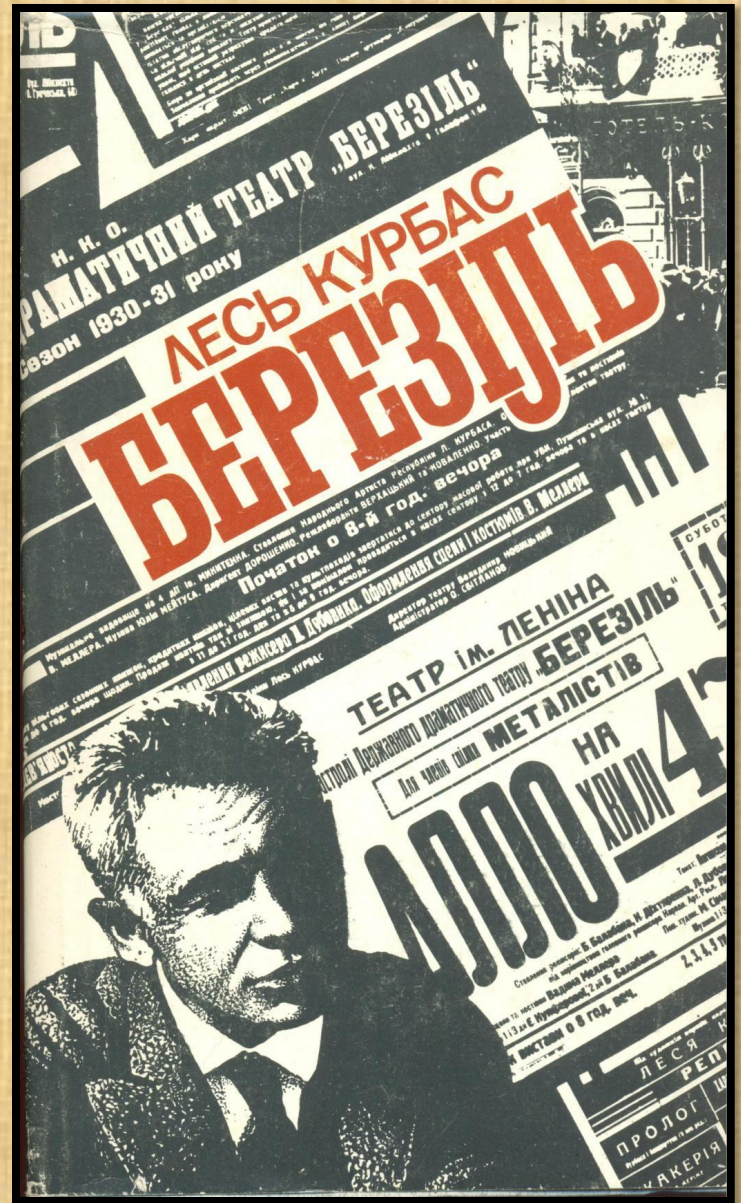

**Будинок, у якому працював театр
“Березіль”**

Завдяки генію **Лесеві Курбасу**, який поєднав у собі таланти режисера, актора, драматурга і перекладача світової літератури, були по-новому осмислені на українській сцені твори Вільяма Шекспіра, Генріха Ібсена, Фрідріха Шиллера і Мольєра, здійснені постановки невідомих до цього українському глядачеві п'єс європейських драматургів.

На театральній сцені з'явилася когорта талановитих акторів - Амвросій Бучма, Мар'ян Крушельницький, Олімпія Добровольська, Олександр Сердюк, Наталя Ужвій, Юрій Шумський та інші.

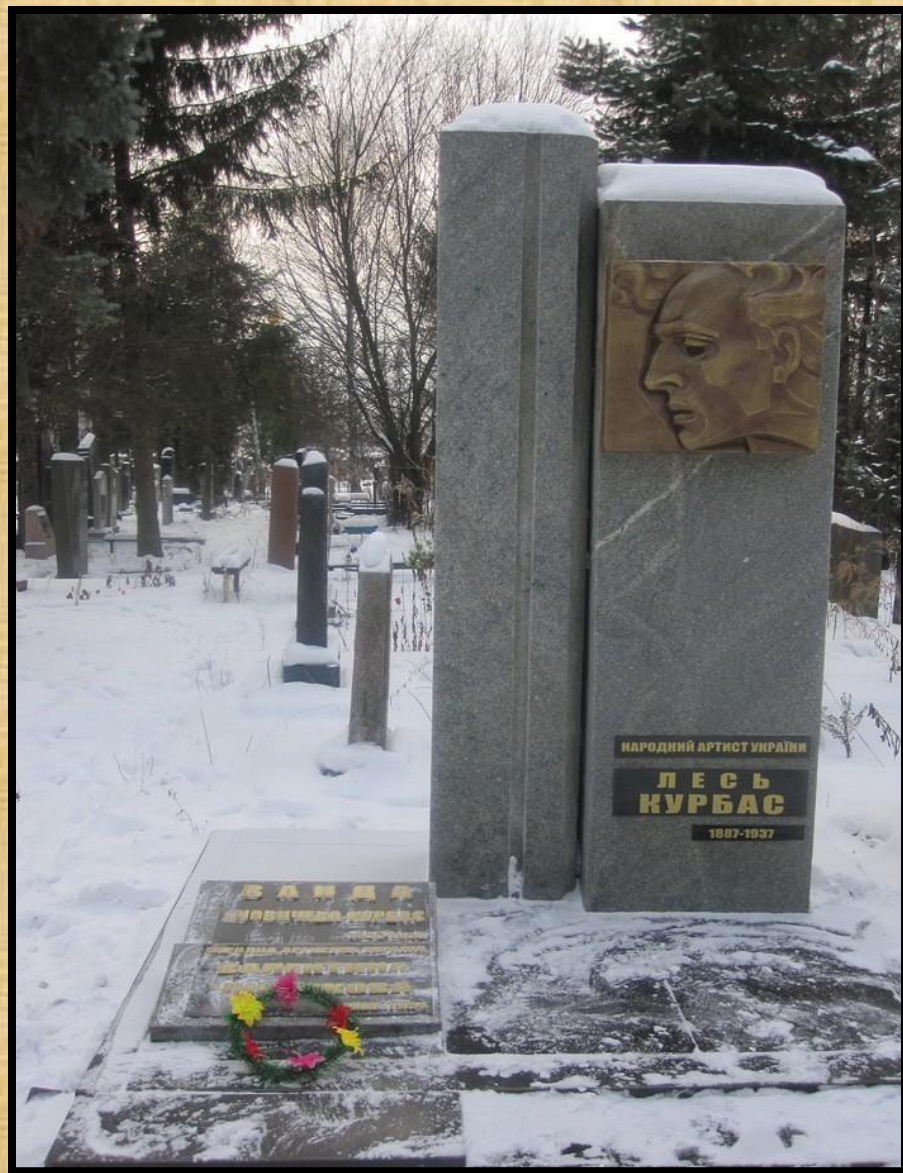
З утворенням театру «Березіль» його сцена стала своєрідним експериментальним майданчиком. Не випадково макети театрального об'єднання «Березіль» отримали золоту медаль на Всесвітній театральній виставці в Парижі в 1925 році.

За великий внесок у розвиток театральної культури у 1925 р. **Лесю Курбасу** присвоєно звання **народного артиста України**, а в 1926 р. театр «Березіль» було переведено до України.

На початку 1930-х рр. поширюються наклепницькі звинувачення на адресу **Л. Курбаса** та його соратника **М. Куліша** в насадженні ворожнечих поглядів на мистецтво. У 1933 р. **Л. Курбаса** усунуто від керівництва театром, закрито театр «Березіль».

У 1937 р. **Курбаса** було заарештовано, відправлено до **Соловецьких таборів**, де його було розстріляно.

Могила Леся Курбаса

У 1934 р. театр «Березіль» перейменували на Харківський академічний український драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка, який очолив учень Л. Курбаса М. Крушельницький, а імена Л. Курбаса, М. Куліша та багатьох інших представників творчої української інтелігенції десятиліттями замовчувалися або згадувалися

Харківський академічний український драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка

З кінця 1930-х до кінця 1950-х рр. **український театр** переживає важкі часи. Це зумовлено трагічними подіями української історії — **репресіями**, роз'єднаністю українських земель, гітлерівською навалою. Проте і в тяжкі часи боротьби з фашистськими окупантами в тилу продовжували творчу діяльність **42 театральних колективи**.

Після перемоги також продовжували діяти ідеологічні обмеження у **радянській культурі**, стримуючи **виток**.

**Перша будівля
праворуч -
харківський
Театр ляльок у
роки окупації**

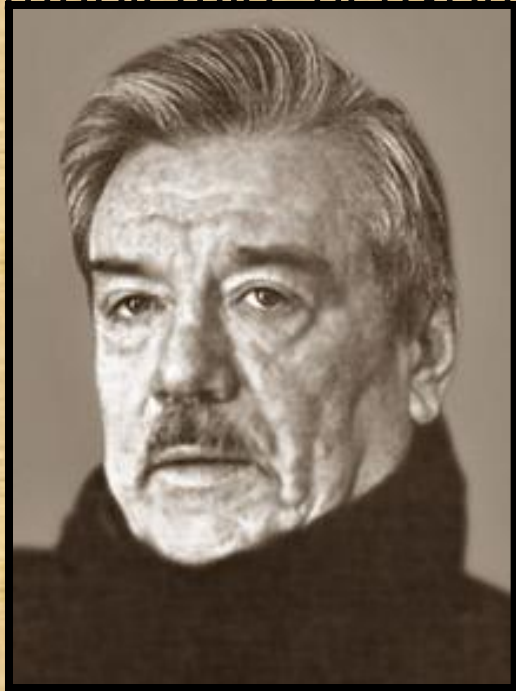
*Роки «відлиги» характеризуються поживленням культурного життя на всій території СРСР, із забуття повернулися імена театральних діячів, репресованих у 1930-і рр., було здійснено кілька постанов за п'єсами **М. Куліша**, видано спогади про **Л. Курбаса**, реконструйовано його виставу «**Гайдамаки**».*

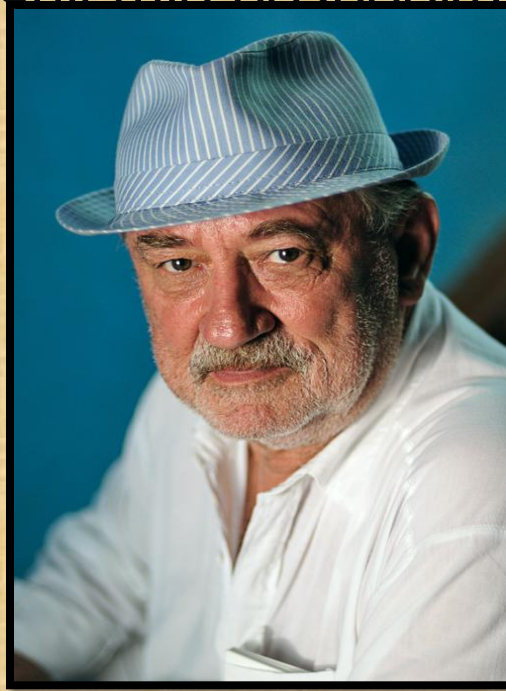
“Гайдамаки”, сцена з вистави

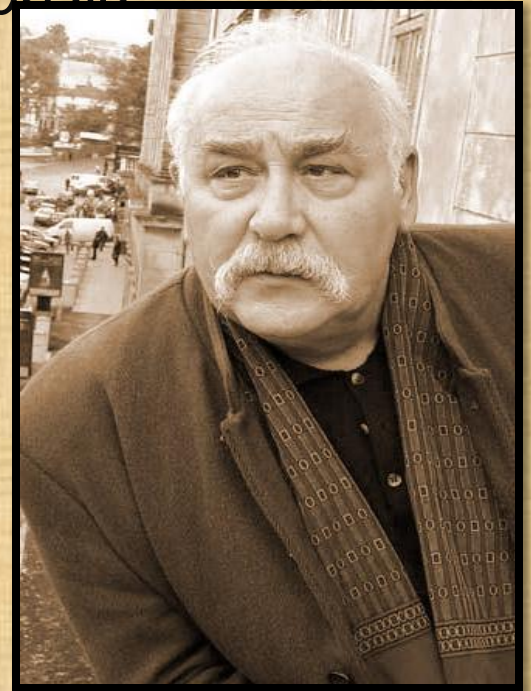
Саме в ці роки формується нова **генерація української театральної інтелігенції**, яка шукала шляхи до національних джерел, щиро прагнула до встановлення істини у вітчизняній історії. Її представниками були **С. Данченко, Б. Ступка, В. Івченко, Ф. Стригун**, які **уславили український театр** своєю майстерністю, ширістю психологічності розробки образів

С. Данченко
Стригун

Б. Ступка

Ф.

1980—1990-ті рр. позначені пошуками, організаційними змінами у **театральному мистецтві**. Було створено нові театри-студії, експериментальні спектаклі. Провідні режисери шукали нову знакову театральну мову.

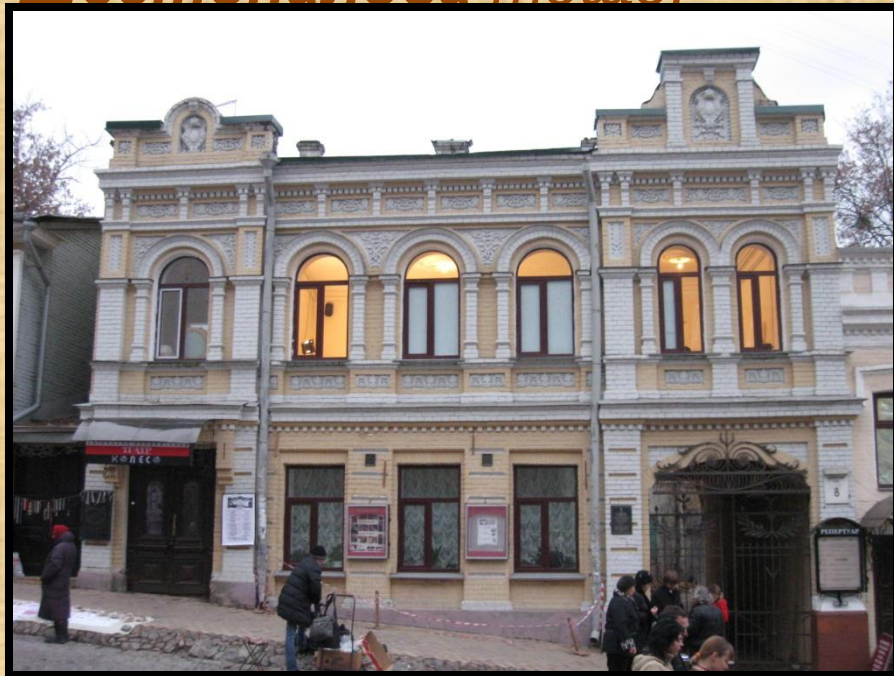
Український театр увійшов у епоху постмодернізму. Невеликі театри-студії працювали в камерних залах, а інколи — у підвальних приміщеннях, гаражах, художніх галереях.

Сцена з вистави Валерія Дейнекіна

На хвилі студійного руху в Києві виникає декілька нових театрів: 1988 р.— театр «Колесо» під керівництвом І. Кліщевської, театр-салон «Сузір'я» під керівництвом О. Кужельного, 1989 р.— Київський театр пластичної драми на Печерську, 1991 р.— Київський драматичний театр «Браво» під керівництвом Л. Титаренка, театр-студія «Театральний клуб», заснований режисером О. Ліпиним, 1995 р.— театр «Актор» під керівництвом В. Шестопалова тощо.

**Київський
академічний
театр «Колесо»**

На сценах з'явився новий репертуар — раніше заборонена драматургія абсурду, спектаклі-колажі за культовою прозою (Дж. Джойс, Ф. Кафка, П. Зюскінд). Одним із найвідоміших популярних експериментальних авангардних театрів був Львівський театр ім. Л. Курбаса під керівництвом В. Кучинського.

Львівський театр ім. Л. Курбаса

На початку 1990-х рр. в Україні з'явилась когорта молодих режисерів, які творили альтернативне мистецтво не в студіях, а в системі **державних театрів**: на малій сцені **Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка** поставив свою першу виставу **А. Жолдак**; **Державний угорський театр у Береговому** очолив **А. Вінянський** (нині головний режисер **Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка** у Львові).

Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка

У Київському академічному театрі драми й комедії на лівому березі Дніпра під керівництвом Е. Митницького виросла плеяда режисерів-експериментаторів (Д. Богомазов, Ю. Одинокій, Д. Лазорко), які нині успішно працюють у різних театрах України і за кордоном.

***Київський академічний театр драми й комедії
на лівому березі Дніпра***

*Кілька спроб створити новий тип авангардного театрального колективу було здійснено в Харкові, зокрема на малій сцені **Харківського театру ім. Т. Г. Шевченка** (одна з кращих постановок на цій сцені — вистава «**Маклена Граса**» за **М. Кулішем** режисера **С. Пасічника**)*

Харківський академічний український драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка

Сьогодні в Україні працюють драматичні, музичні та лялькові театри. Серед них: **Академічний драматичний театр ім. Івана Франка**, **Національний академічний український драматичний театр ім. Марії Заньковецької**, **Національний академічний театр російської драми ім. Десі Укрєйши** та ін.

Національний академічний український драматичний театр ім. Марії Заньковецької

Багатовікові традиції в Україні має **театр** ляльок, який за **радянських часів** традиційно вважався дитячим. Але й він зазнав певних змін. **Ляльковий театр** став уже не «казковим» **дитячим театром**, а звернувся до «дорослої» проблематики.

За роки незалежності в Україні з'явилося багато нових театрів, зростає інтерес до народного та вуличного театру. Українське драматичне мистецтво дедалі активніше інтегрується в європейський культурний простір. Світове визнання здобув театральний режисер **Роман Віктюк**, творчість якого стала вагомим внеском у **світову театральну естетику кінця 20 століття**.

